

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 10P/53/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315209119
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Mravec
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5315209119.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Mravcom vo veci starostlivosti o maloletú: X. J., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Č., dieťa rodičov: matky N. J., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. Č.. XXXX a otca C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, L. XXX XX, L. republika W. obaja štátni príslušníci SR, v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e výživné naposledy určené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 16P/140/2011-44 zo dňa 14.12.2011, ktoré je povinný platiť otec na maloletú X. J., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 200,- € na sumu 230,- € mesačne, ktoré zvýšené výživné je otec maloletej s účinnosťou od 01.09.2013 povinný platiť k rukám matky maloletej s nezmenenou splatnosťou vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

II. Nedoplatok z titulu výživného za obdobie od 01. 09. 2015 do vyhlásenia tohto rozsudku vrátane splatného výživného do 31. 03. 2016 spolu v sume 210,- € na maloletú X. je otec maloletej p o v i n ý zaplatiť k rukám matky maloletej najneskôr v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania podaným na súde dňa 19.10.2015 sa matka maloletej X. J., nar. XX.XX.XXXX domáhala zvýšenia výživného zo sumy 200,-€ na sumu 300,- €, dôvodiac, že naposledy bolo výživné na maloletú určené rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 16P/140/2011 - 40 zo dňa 14.12.2011. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo na strane maloletej k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti. Maloletá nastúpila v septembri 2015 na druhý stupeň ZŠ. Maloletá má zhoršený zdravotný stav, bola jej diagnostikovaná histamínová intolerancia - znížená hladina enzýmov, čo vyžaduje úpravu stravovania u maloletej, navyše musí byť enzým DAOSIN umelo podávaný vo forme tabliet, ktorých cena je 40 - 50,-€. Okrem uvedeného užíva maloletá probiotiká BIO GAIA v cene 11,-€ za balenie. Náklady na zakúpenie školských potrieb, oblečenia, záujmových krúžkov sa taktiež zvýšili, pričom matka kupovala školské pomôcky v sume spolu 62,-€, umeleckú školu v sume 40,-€ za polrok.

Matka pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti, jej príjem je okolo 100,- až 200,-€, poberá prídavky na deti vo výške 70,-€. Matke finančne a materiálne pomáhajú rodičia a sestra. Náklady na maloletú X. predstavujú mesačne sumu spolu cca 500,-€, náklady matky na domácnosť predstavujú spolu sumu cca 1.100,-€. Otec žije a pracuje v W. jeho príjem bol 2.600,-€ Brutto. Otec maloleté deti nenavštevuje pravidelne, kontaktujú sa minimálne a komunikácia je strohá. V doplnení návrhu matka uviedla, že jej mesačný príjem predstavuje sumu 421,32,-€. Okrem maloletej X. má vyživovaciu povinnosť k maloletému C. a maloletej N..

2. Otec maloletej vo svojom vyjadrení vyslovil nesúhlas so zvýšením výživného. Poukázal na skutočnosť, že deti sú negatívne ovplyvňované vo vzťahu k otcovi ich matkou, snaží sa minimalizovať ich kontakt. Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom, s ktorým má maloletú dcéru N., ku ktorej otec úspešne zaprel otcovstvo. Príjem otca je 2.236,60 € mesačne netto, mesačné výdavky sú vo výške cca 950,-€ (nájomné, elektrina, strava atď). Otec žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá je nezamestnaná. Poberá len prídavky na dieťa, ktoré sú vo výške 188,-€ mesačne. Ďalšie výdavky otca predstavujú cca 1.000,-€ (plienky, jasle, telefón, výživné na mal. X. a mal. C. a pod.) Navrhol návrh matky na zvýšenie výživného v celom rozsahu zamietnuť.

3. Kolízny opatrovník maloletých detí v správe zo šetrenia pomerov uviedol, že maloleté X. J. je žiačkou 2. ročníka ZŠ L., učí sa dobre. Navštevuje hudobnú školu, hru na klavír, poplatok za 1 rok je vo výške 20,- € a cestovné 8 € mesačne. Navštevuje ďalší krúžok, kde sa náklady pohybujú okolo 40-60€. Výdavky na lieky pre maloletú sú vo výške 50,-€ mesačne. Kolízny opatrovník zistil veľmi dobrú starostlivosť o mal. X. zo strany matky. Hygiena domácnosti na dobrej úrovni. Matka pracuje od septembra 2015 v K. V. W. Y., čistý príjem uviedla vo výške 400,- €, prídavky na deti vo výške 70,56€, výživné na mal. X. vo výške 200,- € a na mal. C. 150,- €.

4. K vyjadreniu otca matka uviedla, že návrh podala z dôvodu zvýšenia nákladov na starostlivosť o maloletú X. a tiež z dôvodu, že otcov príjem sa zvýšil o cca 1.000,- € oproti poslednej úprave výživného na maloletú X.. Otec si kúpil motorové vozidlo zn. BMW. Nie je pravdou, že býva v domácnosti s iným mužom. Otec maloletej N. pracuje v zahraničí, na Slovensku sa zdržuje minimálne. Spláca 2 úvery, pričom jeden z úverov si vzali za trvania manželstva. Je nútená kupovať drahé špeciálne potraviny ako napr. špaldová múka, hnedý cukor, ryžové alebo kukuričné cestoviny, javorový sirup a pod. Má za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletej X. viac.

5. Na pojednávaní vo veci samej matka uviedla, že návrh podala z dôvodu, že sa jej zvýšili náklady v súvislosti s ochorením maloletej X., a tiež z dôvodu, že nastúpila na druhý stupeň ZŠ, s čím súvisia zvýšené náklady na školské potreby. Bolo jej potrebné zakúpiť školské potreby, nové oblečenie, pretože vyrástla. Najhlavnejším dôvodom je však skutočnosť, že jej bola zistená histamínová intolerancia, tzn. že musí mať pestrú stravu, náklady na ktorú sú vysoké. Taktiež musí užívať tabletky pred každým jedlom. Najväčšou položkou je strava, ktorá ju vychádza na 450 až 500,- € mesačne. Pracuje v spoločnosti IW. V., jej príjem je cca 380,- €. Poberá výživné na mal. X. vo výške 200,-€ mesačne, na mal. C. 200,-€ a na mal. N. 150,-€ mesačne. Otec platí výživné pravidelne. Nad rámec výživného posielala deťom iba počas sviatkov, na Vianoce, Mikuláša, narodeniny, meniny. Okrem uvedeného poberá prídavky na deti vo výške 76,-€. Otec platí poisťky na maloleté deti, tieto sú vo výške 15,-€ mesačne. Celkovo mesačné náklady predstavujú cca sumu 1.000,- € s čím jej vypomáha matka. Má za to, že otec je povinný zabezpečiť maloletej X. rovnaký štandard ako maloletemu U., ktorému platí jasle v sume 244,-€ a výdavky na stravu vo výške 450,-€. Skutočnosť, že otec si založil novú rodinu a s maloletou X. sa nestretáva pravidelne je tiež dôvodom na zvýšenie výživného. Chce aby sa maloletá X. podieľala na životnej úrovni, akú otec poskytuje maloletemu U., s ktorým žije v spoločnej domácnosti.

6. Otec maloletej na pojednávaní súdu uviedol, že matka požaduje priveľa. Jeho príjem je 2.200,- € mesačne. Nad rámec výživného prispieva tým, že deťom platí poisťky, okrem toho im posielala darčeky, vždy v lete im kúpi školské potreby. Okrem maloletých X. a C. má vyživovaciu povinnosť k maloletemu U.i. V spoločnej domácnosti žije s manželkou, ktorá je momentálne nezamestnaná, poberá príspevok v nezamestnanosti vo výške cca 500,- €. Vlastní automobil zn. BMW, rok výroby 2010. Platí leasing vo výške 170,-€, náklady na pohonné hmoty sú cca 60,-€. Platí si jazykovú školu vo výške 112,-€- Náklady na stravu má zhruba vo výške 350,-€, zamestnávateľ mu na stravu neprispieva. Nájomné platí vo výške 480,-€. Platí jasle vo výške 240,-€. Oproti roku 2013 sa mu zvýšil príjem asi o 200,-€. Od posledného rozhodovania súdu nedošlo na strane maloletej k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného tak ako to navrhuje matka. Naopak na strane došlo k zvýšeniu výdavkov v súvislosti s narodením maloletého U., čím mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť.

7. Zástupca kolízneho opatrovníka na pojednávaní súdu navrhol výživné na maloletú X. zvýšiť, výšku ponechal na úvahe súdu, majúc za to, že na strane maloletej došlo k zmene pomerov, ktoré súvisia s návštevou 2. stupňa ZŠ a tiež vzhľadom na zvýšené náklady na lieky.

8. Súd ďalej prečítal a oboznámil listinné dôkazy predložené otcom a matkou maloletých, taktiež zabezpečené súdom z ktorých mal zistené nasledujúce skutočnosti:

9. Podľa lekárskej správy MUDr. X. F. (č.l. 5) maloletej X. J. bola diagnostikovaná histamínová intolerancia - znížená aktivita DAO v histologických rezoch. Odporúčaná je nízkohistamínová diéta, ev. Daosin 1-3 x 1 cps s jedlom.

10. Podľa lekárskej správy MUDr. K. W. (č.l. 8) maloletá je sledovaná pre histamínovú intoleranciu, čo je ochorenie, kedy sa v čreve nenachádza enzým na trávenie histamínu, histamín je súčasťou bežnej stravy a preto diéta bez obsahu histamínu je finančne náročnejšia cca o 20-30%, a aj napriek diéte je nutné užívanie preparátu Daosin (náhradný enzým), ktorý nie je hrađený zo zdravotného poistenia. Cena balenia na mesiac sa hýbe cca 40-50€.

11. Podľa potvrdení o zaplatení (č.l. 10) matka uhradila za zubné ošetrovanie spolu 129,60€.

12. Podľa bločkov (č.l. 11 - 16) školské pomôcky zakúpila matka v celkovej cene 40,64 €, oblečenie a obuv v cene 496,66 €.

13. Z dohody o pracovnej činnosti (č.l. 17) vyplýva, že matka pracuje u zamestnávateľa X. L. L. s.r.o. s hodinovou odmenou 2,80€.

14. Podľa poštových poukazov (č.l. 18) matka platí základnú umeleckú školu vo výške 20,-€.

15. Vodné a stočné platí matka vo výške 21,-€ (č.l. 21), plyn - 98,-€ (č.l. 22), daň z nehnuteľnosti - 12,77 € (č.l. 24), doplatok za elektrinu 286,76 €.

16. Za školské pomôcky zaplatila matka sumu 12,-€ (č.l. 23).

17. Podľa bločkov z lekárne (č.l. 27) cena doplnku DAOSIN je vo výške 39,26 € a BIO GAIA kvapiek vo výške 10,51 €.

18. Rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 14.12.2011, sp. zn. 16P/140/2011 (č.l. 29) bolo manželstvo účastníkov rozvedené, maloleté deti X. J., C. J. a N. J. boli na čas po rozvođe zverené do osobnej starostlivosti matky, Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej X. sumou 200,-€, C. sumou 150,- € a maloletej N. sumou 100,-€ mesačne.

19. Rozsudkom Okresného súdu Čadca zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 10P/35/2013 súd zvýšil výživné na maloletého C. zo sumy 150,- € na sumu 200,- € mesačne.

20. Lustráciou v Sociálnej poisťovni (č.l. 38) mal súd preukázané, že matka je zamestnaná v spoločnosti X. L. L., s.r.o. na dohodu o pracovnej činnosti.

21. Podľa potvrdenia o príjme (č.l. 55) matkin príjem za september a október 2015 bol vo výške spolu 528,55 €.

22. Podľa výplatnej pásky za mesiac október 2015, matkina mzda bola vo výške 421,32 €.

23. Z potvrdenia ZŠ L. (č.l. 58) vyplýva, že maloletá X. je členkou krúžku Bud' fit. Náklady na krúžok závisia od frekvencie účasti na krúžku, predpokladané náklady na krúžok v školskom roku 2015/2016 sa pohybujú v rozmedzí 40-60,- €.

24. Podľa rozhodnutia Obecného úradu L. (č.l. 60) poplatok za komunálny odpad platí matka vo výške 64,96 €.

25. Za televíziu platí matka 35,- € ročne.

26. Podľa potvrdenia o príjme (č.l. 77) mesačná mzda otca je 2.236,60 € netto.

27. Otec je otcom maloletého O. J., nar. XX.XX.XXXX (č.l. 78).

28. Otec platí školné vo výške 112,-€ mesačne, elektrinu 39,-€, internet 35,-€, telefóny 14,95 € a 18,34 €. (č.l. 79 - 80), daň za vozidlo v sume 407,-€ ročne, škôlku 244,-€ mesačne, zdravotné poistenie 29,-€ mesačne, televíziu 17,98,-€ mesačne, nájom 450,-€ mesačne.

29. Okresný súd rozsudkom zo dňa 29.3.2016 zvýšil výživné na maloletú X. J. zo sumy 200,-€ na sumu 230,-€ od 1.9.2015.

30. Po podaní odvolania matkou maloletej, Krajský súd v Žiline Rozsudkom zo dňa 31.01.2017, sp. zn. 5CoP/71/2016 rozsudok Okresného súdu potvrdil.

31. Na základe dovolania matky Najvyšší súd SR Uznesením zo dňa 26.09.2018, sp. zn. 4Cdo 63/2018 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP 71/2016 a vec vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Následne Krajský súd v Žiline zrušil Rozsudok Okresného súdu Čadca a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Súd nariadil pojednávanie na deň 28.06.2019, ktoré vykonal v neprítomnosti otca. Na pojednávaní matka maloletej X. J. vyhlásila, že žiada, aby súd vyhlásil rovnaký rozsudok ako naposledy. Dovolanie podal jej právny zástupca bez jej vedomia.

33. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Zb. Zákona o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej len Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

34. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady, okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom.

35. Dohoda o právach dieťaťa vyhlásená výnosom Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 104/1991 Zb. vo svojom čl. 3 ods. 1 ustanovuje, že "záujem dieťaťa musí byť prvým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi." Orgánom štátu je podľa čl. 18 ods. 1 určená povinnosť vynaložiť všetko úsilie k tomu, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v niektorých prípadoch zákonní zástupcovia majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom záujem dieťaťa.

36. Rovnako listina vo svojom čl. 32 ods. 1 v spojení s ods. 4 ustanovuje, že rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a nepľnoleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

37. Podľa ust. § 62 ods.1,2,3,4 a 5 Zákona o rodine:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods.1 Zákona o rodine:

(1) pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 76 ods. 1, 2 Zákona o rodine:

(1) Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(2) Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa ust. § 78 ods.1, ods.3 Zákona o rodine:

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

38. Pri rozhodovaní o určení výživného na maloleté dieťa otcovi ako rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, súd aplikoval vyššie citované ustanovenia § 62 a násl. Zákona o rodine.

39. Nakoľko matka maloletej na pojednávaní súdu vyhlásila, že netrvá na podanom dovolaní, žiada, aby súd rozhodol tak ako je uvedené v rozsudku zo dňa 29.3.2016, sp. zn. 10P/53/2016, súd preto rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

40. Trovy konania: O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania (§ 52 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia tohto jeho písomného vyhotovenia, prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline (§ 201, § 204 ods. 1 OSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 OSP - z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 OSP). Odvolanie možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205 ods.2 OSP. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods.3 OSP).

Podľa § 205 ods.2 OSP odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods.1 OSP). Výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého (§ 159 ods.2 OSP). Rozsudok je vykonateľný, len čo uplynie lehota na plnenie (§ 161 ods.1 OSP). Ak nie je v rozsudku uložená povinnosť na plnenie, je rozsudok vykonateľný, len čo nadobudol právoplatnosť (§ 161 ods.2 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z.z.) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 OSP).